

-שמור-

ממד"ה	ממד"ה	ממד"ה
תשפ"ד	תשרי	כ"ד
2023	אוקטובר	09

הנדון: משימת טקס הלוויה – עקרונות והנחיות למפקד הכוח

כללי:

1. מטרת התדריך לסייע למפקד להיערך מנטאלית להובלת המשימה, כמו גם לבצע הכנה מנטאלית לחיילי הכח.
2. לתדריך מצורפים שני דפי תדריך, העוסקים : א. אופן הביצוע של ההכנה המנטאלית לכח משימת טקס הלוויה ב. אופן סגירה המנטאלית לכל טקס.
3. תפקיד הכנה מנטאלית הוא לסייע בביצוע מיטיב של המשימה עצמה, כמו גם למנוע השפעה פסיכולוגית לא רצויה על המפקד והחיילים בזמן ולאחר ביצועה.

מאפייני המשימה

4. טקס הלוויה צבאי בתקופת המלחמה צפוי להיות מאופיין בדברים הבאים:
א. אירוע לאומי, לאור נסיבות הקרב, שיהיה מלווה בנוכחות תקשורתית גבוהה (טקס מצולם ומסוקר) כמו גם נוכחות בכירים מטעם צה"ל והממשלה.
ב. אמוציות גבוהות של שכול וכאב המאפיינים טקס הלוויה צבאיים.

מאפייני האוכלוסייה

5. למרות שהמסגרות אשר נבחרו למשימה בעלות פוטנציאל מסוגלות לביצוע המשימה, קיים פוטנציאל סיכון בהיותן:
א. צעירים - לא השתתפו מעולם או לא מורגלים בטקס קבורה או התמודדות עם שכול.
ב. אורגניות – ייתכן וחלקם אינם נמצאים במסגרת פיקודית אורגנית אשר יכולה להוות תשתית תמיכה.
ג. חשיפה מוגברת וחזרת לשכול - העלולה לגרום לטראומטיזציה משנית.

מרכיבי התדריך

6. לאור מאפייני המשימה והאוכלוסייה, יש לבצע במסגרת שיחת התדריך :
א. הכנה מנטאלית למפקד – הבנת המשימה כמפקד, הכרות עם חיילי הכח וחוסן המסגרת, אתגרים הצפויים למפקד במשימה, תחושת מסוגלות עם המשימה.
ב. שיחות הכנה וסגירה מנטאלית לכח

ההתנהגות ממז"ה	מדעי מלחמה	מערך חדר
תשפ"ד 2023	תשרי אוקטובר	כ"ד 09

הכנת לשיחות מפקד הכח

7. על כל מפקד כח לקיים שיחת מפקד עם חיילי המשימה לפני כל טקס קבורה, אשר תהווה הכנה מנטאלית.
8. שיחת המפקד מהווה הכנה מנטאלית המתבססת על שלושה צירים מרכזיים:
  - א. קוגניטיבי - מה נדרש לדעת לצורך ביצוע המשימה?
  - ב. התנהגותי - מהן המיומנויות הנדרשות לצורך ביצוע המשימה?
  - ג. רגשי - הקניית תחושת ביטחון טרם ביצוע המשימה ואיוורור רגשי אחריה.
9. רצוי לשמר את יציבות הכח - מבנה קבוע לאורך כל משך הפעילות וכן מינוי מפקד קבוע לכל כוח. כל שינוי שיהיה בכח עלול לפגוע בחוסן הכח.
10. חשוב שבמהלך המשימה הכוח ישהה ביחד ובמסגרת צבאית (לינה במתקן צבא/ בית החיל).
11. יש לבצע מעקב אחרי המשתתפים במהלך המשימה ואחריה, תוך ניסיון לזהות סימנים חריגים. במידת הצורך – יש לקרוא לאיש מקצוע.
12. עם סיום כל טקס קבורה, יקיים מפקד הכח שיחת מפקד לכלל חיילי כח, אשר תהווה הכנה מנטאלית.
13. שיחת חשוב לקיים תהליך של סגירת המשימה, של מפקדי הכוחות לכוחותיהם, במידת האפשר בליווי של איש מקצוע.
14. על כל מפקד כח לקיים שיחת מפקד עם חיילי המשימה לאחר כל טקס קבורה, אשר תהווה סגירה מנטאלית של המשימה.

סרן, ספיר אוחיון
יועצת ארגונית בה"ד 11

ההתנהגות ממד"ה	מדעי מלחמה	מערך חדר
תשפ"ד 2023	תשרי אוקטובר	כ"ד 09

הערכות למשימה טקס הלוויה – שיחת מפקד לכח

מנחה : מפקד הכח	משתתפים : כלל חיילי הכח	זמן : כחצי שעה
נושא	פירוט	
פתיחה	הגדרת מטרת השיחה - הערכות ותיאום ציפיות לטקס הלוויה.	
הכרות	סבב משתתפים בו כל אחד מציג את השם, תפקיד בשגרה, תחושה כללית	
המשימה	<ul style="list-style-type: none"> המטרה – ייצוג צה"ל בטקס הלוויה באופן מכבד ורגיש. משימות הכח - חלוקת הכח למשימות השונות: משמר כבוד, נושאי ארון, מניחי זרים, נושא דגל לוח זמנים – הצגת שלבי טקס הלוויה ידע ועובדות - מי המנוח, מה ידוע על המקרה, מי צפוי להשתתף בהלוויה 	
דגשים	<ul style="list-style-type: none"> ייצוגיות גבוהה – הופעה ומשמעת צבאית ממלכתיות - איפוק במהלך הטקס והקהל ערבות הדדית – הציפייה לתמיכה הדדית וסיוע לכל חייל שקשה לו 	
מקרים ותגובות	<p>הצגת תרחישים אפשריים איתם עלול הכח להתמודד:</p> <ul style="list-style-type: none"> כאב עמוק או כעס מצד המשפחה או הקהל פנייה מצד המשתתפים או התקשורת לקבלת מידע התמוטטות ועילפון של אחד מחיילי הכח אזעקה במהלך הטקס הפגנה או פרובוקציה במהלך הטקס <p>בקשה מהמשתתפים: להגדיר את הקושי, להציף את הדילמה והמתח, להסביר את דרכי ההתמודדות והשיקולים.</p> <p>עליך כמפקד לשמוע ולהכיל את האמירות השונות שעולות בשיח. ולאחר מכן, להציג עמדות וציפיות ברורות לפעולה.</p>	
סיכום	אפשרות לשאלות מצד החיילים מילות סיכום המעצימות את חשיבות המשימה ותחושת המסוגלות של החיילים לבצעה	
הכנה תפקודית למשימה	חזרה - תרגול שלבי הלוויה	

ההתנהגות ממד"ה	מדעי מלחמה	מערך חדר
תשפ"ד 2023	תשרי אוקטובר	כ"ד 09

סגירת משימת טקס הלוויה – שיחת מפקד לכח

זמן : כחצי שעה

משתתפים : כלל חיילי הכח

מנחה : מפקד הכח

פירוט	נושא
הגדרת מטרת השיחה – סיכום ביצוע משימת טקס הלוויה והערכות להמשך.	פתיחה
סבב בו כל משתתף מציג את המשימה שביצע בפועל, התחושה במהלך הטקס או שאיתה יוצא מהטקס, המלצות למשימה בטקס הלוויה הבא	סבב משתתפים
<ul style="list-style-type: none"> סיכום המשימה – פידבק לחיילים על אופן ביצוע המשימה הצגת המשך המשימות ולוח זמנים – הפוגה ומנוחה ומועד ומיקום טקס הלוויה הבא (במידה ויהיה) 	משימות להמשך
לגיטימציה לתחושות מגוונות שעלו לעלות בעקבות המשימה – הזמנה לפניה למפקדים, גורם מקצועי וסיוע הדדי בין החיילים	דגשים
<ul style="list-style-type: none"> אפשרות לשאלות מצד החיילים מילות סיכום המעצמות את חשיבות המשימה ותרומת הכח 	סיכום
איתור חיילים שיתכן ויצטרכו תשומת לב פיקודית או טיפול מקצועי	שיחות אישיות במידת הצורך